

GUP- 303-20-7-2005 XRX

**માસ્ટર ઓફ ફિલોસોફી
(M. Phil.)
(શારીરિક શિક્ષણ)**

અભ્યાસક્રમ અને પરીક્ષા પદ્ધતિ

M. Phil. (Physical Education)

વૈષ્ણવિક

- પ્રશ્નપત્ર - ૧ શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધન પદ્ધતિઓ અને આંકડા શાસ્ત્ર
પ્રશ્નપત્ર - ૨ શારીરિક શિક્ષણમાં માપન અને મૂલ્યાંકન
પ્રશ્નપત્ર - ૩ રમત સંચાલન
પ્રશ્નપત્ર - ૪ ડેઝરટેશન

પરીક્ષાના ગુણાંકન

	<u>બાલ્ય</u>
પ્રશ્નપત્ર - ૧	૧૦૦
પ્રશ્નપત્ર - ૨	૧૦૦
પ્રશ્નપત્ર - ૩	૧૦૦
પ્રશ્નપત્ર - ૪ (ડેઝરટેશન)	૧૦૦

કુલે	૪૦૦

પ્રશ્નપત્ર - ૧

શાસ્ત્રીય શિક્ષણમાં સંશોધન પદ્ધતિઓ અને આંકડાશાસ્ત્ર

વિભાગ - ૧

૧. વિવેચનાત્મક

- સંશોધનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા
- સંશોધનનું સ્વરૂપ અને વિસ્તાર
- સંશોધનનું મહત્ત્વ અને જરૂરિયાત
- સંશોધનનું વર્ગીકરણ (પાયાનું સંશોધન, વ્યવહારુ સંશોધન, ક્રિયા સંશોધન)
- પાયાના સંશોધન અને ક્રિયા સંશોધન વચ્ચે તફાવત

૨. સમસ્યા

- સમસ્યાનો અર્થ વ્યાખ્યા
- સમસ્યા કેવી રીતે પસંદ કરવી
- સમસ્યા પસંદ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો
- સમસ્યા કથન

૩. પ્રયોગશાળા બહારના અભ્યાસો

- ઐતહાસિક સંશોધન અભ્યાસો
- તત્ત્વજ્ઞાનીય સંશોધન અભ્યાસો
- સર્વેક્ષણ અભ્યાસો

૪. પ્રયોગશાળા સંશોધન

- પ્રયોગાત્મક રૂપરેખા
- પ્રયોગાત્મક ડીઝાઇન
- પ્રયોગાત્મક તપાસના સિદ્ધાંતો
- પ્રયોગાત્મક પાસાઓનું નિયંત્રણ
- સંશોધન પ્રયોગશાળા સ્થાપિત કરવા માટેના સાધનો

૫. સંશોધન અહેવાલ (ઠાંચો)

- ઠાંચો, કોઠાઓ, આકૃતિઓ, પાદ નોંધ, સંદર્ભગ્રંથો

વિભાગ - ૨

૩. પ્રાથમિક આંકડાકીય ખ્યાલોનો પરિચય

૭. વિચરણ પૃથકરણ (Analysis of variances)

- વિચરણ પૃથકરણની જરૂરિયાત
- સંયુક્ત નમૂનાઓનું પ્રમાણિત વિચલન (standard deviation of combined samples)
- એક માર્ગીય પૃથકરણ (one way analysis)
- દ્વિ માર્ગીય પૃથકરણ (two way analysis)
- સાર્થકતા માટેની પોસ્ટ હોક ઠસોટી

૮. સહ વિચરણ પૃથકરણ (Analysis of Co-variance)

- સહ વિચરણ પૃથકરણની જરૂરિયાત
- સહ વિચરણ પૃથકરણનો ઉપયોગ

૯. અંશતઃ અને બહુચલીય સહ સ બંધ (Partial and multiple correlation)

- અર્થ અને મર્યાદા
- પ્રથમ કક્ષીય અંશતઃ સહ સ બંધ
- બહુચલીય સહસબંધનો અર્થ અને ગણતરી
- દ્વિ-ચલ નિયત સ બંધ સમીકરણ (Two variable regression equation)

૧૦. વિશિષ્ટ સહ સ બંધ અને નોન-પેરામેટ્રિક પદ્ધતિઓ
(special correlation and non parametric methods)

- ક્રાઇ સ્કવેર
- દ્વિ-શ્રેણિક સહ સ બંધ (Biserial correlation)
- ચતુષ્કોણીક સહ સ બંધ (Tetraconic correlation)
- ફાઇ-અચલાંક (Phi co-efficient)

૧૧. શારીરિક શિક્ષણ અને સંશોધનમાં કોમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ

- ઇન્ટર નેટ - પરિચય
- ઇ - મેઇલ
- રમત સોફ્ટવેરનો પરિચય (ઇન્ડોર/આઉટડોર)

પ્રશ્નપત્ર - ૨

શારીરિક શિક્ષણમાં માપન અને મૂલ્યાંકન

૧. પ્રાસ્તાવિક

- માપન અને મૂલ્યાંકન ટેકનીકનો ઐતિહાસિક વિકાસ
- માપન અને મૂલ્યાંકનના આધુનિક વલણો
- શારીરિક શિક્ષણમાં માપન અને મૂલ્યાંકન

૨. ઇસોટીપી પસંદગી, રચના અને ધોરણો

- પસંદગીના ધોરણો
- રચના
- વર્ગીકરણ

૩. ગ્રેડીંગ પદ્ધતિ

- ગ્રેડીંગના સિદ્ધાંતો
- ગ્રેડીંગના લેવુઓ
- ગ્રેડીંગ માપન પરિબલો
- ગ્રેડીંગના ધોરણો
- ગ્રેડીંગની પદ્ધતિઓ

૪. શારીરિક લોગ્યતા ઇસોટીપીઓ

- AAHPERO ચૂલ ફિટનેશ ટેસ્ટ
- ઇન્ડિયાના મોટર ફીટનેશ ટેસ્ટ
- કસોટીઓનું વિવેચનાત્મક મૂલ્યાંકન

૫. રુધિરાભિસરણ ક્ષમતા ઇસોટીપીઓ

- કુપરની કસોટી
- ટટલ પલ્સ રેશીયો ટેસ્ટ
- હાર્ડ સ્ટેપ ટેસ્ટ અને મોડિફિકેશન
- કસોટીઓનું વિવેચનાત્મક મૂલ્યાંકન

૬. એરોબિક ઇસોટીપીઓ

- સબમેક્સીમલ એરોબિક ઇસોટીપીઓ
- (૧)એસ્ટ્રાન્ડ રાઇઝીંગ સબમેક્સીમલ કસોટી
- (૨)કોટવ્સ્ સબમેક્સીમલ કસોટી
- મેક્સીમલ એરોબિક કસોટીઓ
- ટ્રેડમીલ કસોટીઓ
- (૧)મીટયેલ, સ્પ્રોલ, ચાપ મેન પદ્ધતિ
- (૨)સાલ્ટીન અને આસ્ટ્રોન્ડ પદ્ધતિ
- (૩)ઓલિમ્પિક સ્ટેટ યુનિવર્સિટી પદ્ધતિ

- વાઘસીકલ ઘગોમીટર પદ્ધતિઓ
- (૧)સતત કાર્યભાર પદ્ધતિ
- (૨)અસતત કાર્યભાર પદ્ધતિ
- (૩)સ્ટેપીંગ પદ્ધતિઓ

૭. રમત કૌશલ્ય કસોટીઓ

- વૉલીબૉલ
- બાસ્કેટબૉલ
- ક્રીકેટબૉલ
- હૉકી
- બેડમિન્ટન યિગેરે
- કૌશલ્ય કસોટીઓનું વિવેચનાત્મક મૂલ્યાંકન

૮. ગતિશીલ શરીર મિતીમાપન

- વ્યાખ્યાઓ અને કાર્યક્ષેત્ર
- ભૂલો થવાના સિદ્ધાંતો
- વ્યક્તિના મૂલ્યાંકનમાં પ્રમાણભૂત ધોરણો નક્કી કરવામાં અને પ્રશિક્ષણમાં ચોકસાઈ અને ચથાર્થતાની અગત્યતા
- ઓબ્જરવેશન અને સંજ્ઞાઓ
- માપનની ટેકનીકો

પ્રશ્નપત્ર - ૩

રમત સંચાલન

૧. રમત સંચાલન

- અર્થ-વ્યાખ્યા
- કાર્યક્ષેત્ર અને સંચાલનના કાર્યો
- સંચાલનની લાક્ષણિકતાઓ
- શારીરિક શિક્ષણ અને રમતોમાં સંચાલનનું મહત્વ

૨. રમત આયોજન

- અર્થ-વ્યાખ્યા
- લક્ષણો
- આયોજન પ્રક્રિયાનાં તબક્કા
- આયોજનનું મહત્વ

૩. રમત વ્યવસ્થા

- અર્થ-વ્યાખ્યા
- લક્ષણો
- વ્યવસ્થા તંત્રની રચનાની પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ
- મહત્વ

૪. રમતો માટે કર્મચારીગણ

- અર્થ - વ્યાખ્યા
- કર્મચારીના પ્રકારો
- કાર્યક્ષેત્ર
- કાર્યો
- પસંદગી પદ્ધતિ
- મહત્વ

૫. રમતો માટે અંદાજપત્ર અને નાણાકીય સગવડો

- અર્થ - વ્યાખ્યા
- અંદાજપત્રના પ્રકારો
- અંદાજપત્રના હેતુઓ
- અંદાજપત્ર તૈયાર કરવાના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો
- સારા અંદાજપત્રના લક્ષણો
- અંદાજપત્રનું વિભાજન અને જરૂરિયાત

૬. રમતોમાં નેતૃત્વ

- અર્થ - વ્યાખ્યા
- નેતૃત્વના લક્ષણો
- નેતૃત્વ અને વ્યવસ્થા

૭. રમતોમાં પ્રેસ ઓન્ફરન્સ

- અર્થ અને અગત્યતા
- જનસંપર્ક - અર્થ, લક્ષણો, સાધનો, સર્જાદિત પદ્ધતિઓ

૮. રમતોમાં પ્રોત્સાહન

- અર્થ - વ્યાખ્યા
- પ્રોત્સાહનના લક્ષણો
- પ્રોત્સાહનનું મહત્ત્વ
- રમતોમાં પ્રોત્સાહન, પ્રક્રિયાના પાસાઓ
- પ્રેરણાત્મક પરિણામો

૯. રમતોમાં અંકુશ અને મૂલ્યાંકન

- અર્થ - વ્યાખ્યા
- અંકુશના લક્ષણો
- અંકુશનું મહત્ત્વ
- અંકુશના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો
- મૂલ્યાંકનની અગત્યતા

૧૦. રમત સંચાલનમાં સંશોધન

- અર્થ
- રમત સંચાલનમાં સર્જાદિત સંશોધન
- સિદ્ધાંત અને અભ્યાસનું રમત સંચાલનમાં મહત્ત્વ